

อุบัติเหตุลดลงได้ ... หากทุกฝ่ายร่วมมือกัน !

โดย... ลุงเป็นธรรม

สายด่วนศาลปกครอง 1355

ส่วนที่ 1 ... อุบัติเหตุ ! เหตุแห่งความสูญเสีย

เมื่อเอ่ยถึง “อุบัติเหตุ” ก็มักจะให้นึกถึงคำว่า “ความสูญเสีย” ตามมา เพราะไม่ว่าจะเป็นอุบัติเหตุเล็กหรือใหญ่ก็มักจะก่อให้เกิดความเสียหายไม่ว่าต่อทรัพย์สิน ร่างกาย และในกรณีที่รุนแรงก็อาจถึงเสียชีวิต

และแม้อุบัติเหตุจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยมิอาจคาดการณ์หรือมิได้ตั้งใจให้เกิด รวมทั้งไม่มีสิ่งบอกเหตุล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใดก็ตาม แต่ลุงเป็นธรรมเชื่อว่าเราสามารถป้องกัน หลีกเลี่ยง หรือลดความรุนแรงของอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย ทั้งผู้ขับขี่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎจราจร มีสติระมัดระวังในการขับขี่ มีน้ำใจบนท้องถนน รวมถึงตำรวจจราจรซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจราจร ตลอดจนหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ดูแลรักษาดูแลถนนให้ขับขี่ได้อย่างปลอดภัยด้วย

จากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นตามท้องถนน เราจะพบว่าสาเหตุหลัก ๆ นอกจากการที่ผู้ขับขี่ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ใช้ความเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด หรือขับขี่ขณะเมาสุราแล้ว การขาดการบำรุงดูแลรักษาดูแลถนน ตลอดจนไฟฟ้าทางไฟฟ้ายู่ในสภาพดีพร้อมใช้งานก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ไม่ควรมองข้าม เนื่องจากทำให้เกิดอุบัติเหตุได้เช่นกัน และมีหลาย ๆ กรณีที่ผู้เสียหายนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิด อันเกิดจากการละเลยไม่ดูแลรักษาดูแลถนนให้สามารถขับขี่ได้อย่างปลอดภัย รวมทั้งไม่ติดตั้งสัญญาณหรือป้ายเตือนเพื่อป้องกันเหตุในกรณีที่ถนนชำรุด หรือกรณีมีการซ่อมแซมหรืออยู่ระหว่างการสร้างถนน

เช่น กรณีการฟ้องขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าเสียหาย อันเกิดจากการขุดลอกผิวถนนเป็นหลุมขนาดใหญ่แต่ไม่ได้ติดตั้งป้ายเตือน สัญญาณไฟ หรืออุปกรณ์ใด ๆ อย่างเพียงพอ จนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีขับรถตกหลุมกระเด็นไปชนกับรถฝั่งตรงข้ามได้รับบาดเจ็บและรถเสียหาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.1009/2560) หรือกรณีที่ผู้ฟ้องคดีขับรถจักรยานยนต์ไปตามถนนลาดยางและประสบอุบัติเหตุตกหลุม ทำให้ได้รับบาดเจ็บสาหัสและรถจักรยานยนต์เสียหาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.754/2560) จึงเรียกร้องให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลถนนสายดังกล่าวชดใช้ค่าเสียหาย ซึ่งทั้งสองกรณีดังกล่าวศาลปกครองได้พิพากษาให้หน่วยงานมีความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น

อย่างไรก็ตาม... เราก็มักเห็นข่าวทำนองดังกล่าวเกิดขึ้นอยู่เนือง ๆ ดังเช่นกรณีข่าวของสามสาวจังหวัดชลบุรีที่ขี่รถจักรยานยนต์ตกหลุมขนาดใหญ่ได้รับบาดเจ็บสาหัสไปเมื่อหลายวันก่อน รวมถึงคดีที่ลุงเป็นธรรมจะนำมาเล่าต่อไปนี้ครับ

ส่วนที่ 2 อุบัติเหตุลดลงได้ ... หากทุกฝ่ายร่วมมือกัน !

วันนี้ลุงเป็นธรรมได้นำคดีปกครองเกี่ยวกับอุบัติเหตุจากการขับขี่รถมาแล้วเป็นอุทาหรณ์เตือนสติแก่ผู้ขับขี่ รวมทั้งเป็นการย้ำเตือนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคอยดูแลสอดส่อง บำรุงรักษาดูแลถนน ติดป้ายเตือนตลอดจนไฟฟ้าทางไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและความสูญเสียที่ไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น

เรื่องราวเป็นอย่างไร เชิญติดตามครับ...

มูลเหตุของเรื่องนี้เกิดจาก ... นายเอกได้ขับซึร์รถจักรยานยนต์เดินทางจากบ้านพักในจังหวัดหนึ่ง เพื่อไปปฏิบัติงานในอีกจังหวัดหนึ่งตามปกติ โดยใช้เส้นทางลัดทางหลวงชนบท เมื่อเดินทางมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุซึ่งในขณะนั้นเป็นเวลากลางคืน ไม่เห็นแสงสว่าง รถจักรยานยนต์ของนายเอกได้ตกหลุมและล้มลง ทำให้นายเอกได้รับบาดเจ็บสาหัสและรถจักรยานยนต์เสียหาย นายเอกเห็นว่าอุบัติเหตุดังกล่าวเกิดจากการที่หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบถนนสายดังกล่าวละเลยต่อหน้าที่ ไม่บูรณะและบำรุงรักษาทางหลวงชนบทให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตามมาตรฐานความปลอดภัยในการเดินทาง และไม่มีกรทำเครื่องหมายเตือนไว้ อันเป็นการกระทำละเมิดต่อนายเอก นายเอกจึงยื่นฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้หน่วยงานดังกล่าวชดใช้ค่าเสียหาย

คดีมีประเด็นที่ศาลวินิจฉัยว่า หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบถนนสายดังกล่าวได้กระทำละเมิดต่อนายเอกและต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่นายเอก หรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า โดยที่ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติว่า การที่นายเอกประสบอุบัติเหตุสืบเนื่องจากถนนมีสภาพชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อ และถนนสายดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบท ซึ่งมีหน้าที่จะต้องตรวจตราดูแลรักษาถนนให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้อย่างปลอดภัย เมื่อถนนสายดังกล่าวเกิดการชำรุดและยังไม่สามารถซ่อมแซมได้ จึงควรต้องมีมาตรการสำหรับความปลอดภัยจากการใช้เส้นทางดังกล่าว เพื่อเตือนให้ผู้ที่ต้องสัญจรไปมาใช้ความระมัดระวังในการสัญจรยิ่งขึ้นด้วย

เมื่อไม่ได้ดำเนินการให้มีมาตรการสำหรับความปลอดภัยในการใช้ถนนสายดังกล่าว และเป็นเหตุให้นายเอกประสบอุบัติเหตุจนได้รับบาดเจ็บสาหัสและรถเสียหาย จึงถือเป็นการกระทำละเมิดต่อนายเอก ซึ่งต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายแก่นายเอก แต่โดยที่นายเอกใช้เส้นทางดังกล่าวเดินทางไปกลับสัปดาห์ละครั้งเป็นประจำ นายเอกย่อมต้องทราบดีว่าถนนสายนี้ชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อ ซึ่งอาจเป็นภัยอันตรายแก่นายเอกได้หากไม่ระมัดระวัง อีกทั้งนายเอกเลือกที่จะเสี่ยงภัยขับซึร์รถในเวลากลางคืนที่ทัศนวิสัยไม่ชัดเจน กรณีจึงเห็นได้ว่านายเอกขับซึร์รถโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจะต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ ผลแห่งการละเมิดที่เกิดขึ้นดังกล่าว นายเอกจึงมีส่วนก่อให้เกิดความเสียหายอยู่ด้วย

เมื่อพิจารณาโดยอาศัยพฤติการณ์เป็นประมาททั้งของนายเอกและหน่วยงานแล้ว เห็นควรกำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบในค่าเสียหายของนายเอกจำนวนกึ่งหนึ่งของค่าเสียหายทั้งหมด และให้หน่วยงานปรับปรุงทางหลวงชนบทให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยเท่าที่จะมีงบประมาณในการบำรุงรักษา รวมทั้งให้จัดทำป้ายจราจรประเภทเตือนทางชำรุดให้มีตัวอักษรขนาดใหญ่ ที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนเป็นระยะ ๆ โดยระยะระยะทางที่จะถึงจุดเกิดเหตุ และต้องมีป้ายดังกล่าวก่อนใกล้ถึงจุดเกิดเหตุด้วย

คดีนี้...จึงเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับเจ้าหน้าที่และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาถนน โดยจะต้องดำเนินการตรวจตราดูแลรักษาถนนให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ ตามมาตรฐานความปลอดภัยในการเดินทาง และสำหรับผู้ขับขี่รถยนต์เองนั้นก็ต้องปฏิบัติตามที่ถูกต้องตามกฎหมายจราจร ไม่ขับซึร์รถด้วยความเร็วเกินอัตราที่กำหนด เมาไม่ขับ รวมทั้งต้องมีสติและระมัดระวัง หลีกเลี่ยงการใช้ถนนในสภาพที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ เพราะอุบัติเหตุไม่เพียงส่งผลโดยตรงแก่ผู้ประสบภัยและครอบครัวเท่านั้น ยังอาจกระทบในเรื่องงบประมาณการดูแลรักษาพยาบาลของรัฐ ตลอดจนภาพลักษณ์ของประเทศด้านความปลอดภัยในการเดินทางด้วย

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ถูกต้องไปพร้อม ๆ กันทุกฝ่าย ช่วยให้ทุกชีวิตห่างไกลจากอุบัติเหตุได้ครับ !!

(รายละเอียดของคดีอ่านได้ในคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.832/2560 และสามารถสืบค้นบทความอื่น ๆ ย้อนหลังได้ที่ www.admindcourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)

ส่วนที่ 3 รัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการเรียกร้องค่าเสียหายจากมูลละเมิด

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 223 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าฝ่ายผู้เสียหายได้มีส่วนทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่ง ก่อให้เกิดความเสียหายด้วยไซ้ ท่านว่าหนี้อันจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ฝ่ายผู้เสียหายมากน้อยเพียงใดนั้น ต้องอาศัยพฤติการณ์เป็นประมาณ ข้อสำคัญก็คือว่าความเสียหายนั้นได้เกิดขึ้นเพราะฝ่ายไหนเป็นผู้ก่ออย่างหย่อนกว่ากันเพียงไร

มาตรา 420 บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น

มาตรา 438 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด

มาตรา 442 บัญญัติว่า ถ้าความเสียหายได้เกิดขึ้นเพราะความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดของผู้ต้องเสียหายประกอบด้วยไซ้ ท่านให้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา 223 มาใช้บังคับ โดยอนุโลม
